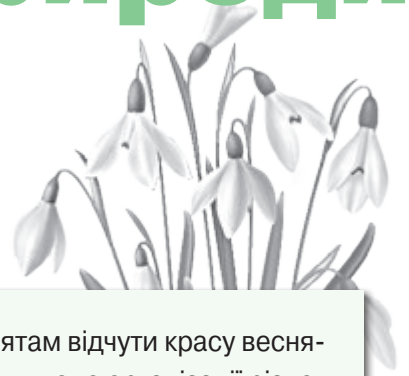

Відкриваємо таємниці весняної природи

Людмила ЗАГОРОДНЯ,
доктор пед. наук, доцент,
завідувачка кафедри дошкільної педагогіки і психології,
Глухівський національний педагогічний
університет імені Олександра Довженка

Весна — пора відродження. Як допомогти дошкільнятам відчутти красу весняної природи та розкрити її таємниці? Ґрунтовні фахові поради щодо організації різноманітних форм природознавчої роботи з дітьми навесні пропонує авторка статті.

Де весна... Із дзвінкими крапельками бурлюк, широкими повенями річок, співом птахів, які повертаються з вирую, цвітінням кущів і дерев, пахощами молодого трави і квітів.

Щоб помічати зміни в природі, необхідна спостережливість. Ця особистісна якість починає формуватися в дошкільників на третьому році життя, чому, зокрема, сприяють систематичні спостереження за об'єктами і явищами природи. Які ж важливі зміни в рослинному і тваринному світі варто не проґавити в цю пору року?

Зазвичай для відкриття дітям таємниць весняної природи вихователі використовують у комплексі різні форми та методи роботи. Звернімо увагу на основні моменти, суто біологічні та методичні, які варто врахувати в процесі ознайомлення дітей із весняними явищами в закладі дошкільної освіти.

Ще раз наголосимо: чільне місце в групі наочних методів і методів безпосереднього ознайомлення з об'єктами природи по праву займає спостереження.

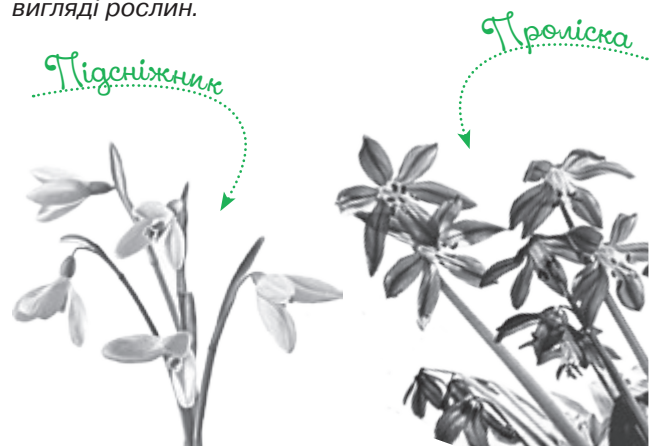
— СПОСТЕРЕЖЕННЯ В ПРИРОДІ: РОСЛИНИ —

Під час планування системи спостережень варто врахувати послідовність змін у рослинному, а потім і у тваринному світі. У процесі спостережень діти мають усвідомити певні закономірності. Приміром, що перелітні птахи з'являються тоді, коли вже є достатньо корму — коли прокинулися комахи, жабки, з нижніх шарів ґрунту у верхні піднялися черв'яки. Комахи ж з'являються, коли починають квітнути рослини. Таким чином малята засвоюють один із головних законів природи: все пов'язано з усім.

Рослини-ефемероїди

Спостерігаємо за рослинами-ефемероїдами, тобто тими, короткий період розвитку яких припадає на весну. Передусім це **підсніжник** і **проліска**. Часто для спостережень за цими квітами достатньо просто вийти на прогулянку, бо їх часто мож-

на зустріти на квітнику чи в куточку лісу, що є частиною ділянки ЗДО. З дітьми середньої й старшої груп краще проводити порівняльні спостереження, звертаючи їхню увагу на відмінності в зовнішньому вигляді рослин.

ОБЕРІТЬ СВІЙ ФОРМАТ ФАХОВИХ ВИДАНЬ

ЕЛЕКТРОННІ

ЧИ

ПАПЕРОВІ

- ✓ Пропустили актуальну тему номера?
- ✓ Загубили примірник із потрібними матеріалами?
- ✓ Мрієте читати улюблені фахові видання на своєму гаджеті?

- ✓ Вам до вподоби запах свіжої фарби, шелест сторінок?
- ✓ Збираєте власну бібліотечку, упорядковуючи випуски за темами?
- ✓ Використовуєте наочність в роботі з дітьми?

Купуйте та передплачуйте
ЕЛЕКТРОННІ ВЕРСІЇ на сайті
journals.ua/prof/obrazovanie

Купуйте та передплачуйте
ПАПЕРОВІ ЖУРНАЛИ
на сайті jmil.com.ua/peredplata

**Усе, як ви звикли,
тільки онлайн!**

або на пошті

**Продовжуйте
добрі традиції!**